

PULA: U DOMU HRVATSKIH BRANITELJA OTVOREN 21. SA(N)JAM KNJIGE U ISTRI

**Tko voli
čitati, knjiga
mu je pravi
OTOK** str. 6 i 7

Dejan ŠTIFANIĆ

U DOMU HRVATSKIH

Knjiga je za ljude

Tijekom 11 dana održat će se 108 programa sa 146 autora - književnika, glazbenika, prevoditelja, izdavača, umjetnika, predavača, a 50 autora dolazi na Sajam sa svojim novim knjigama

Brojna publika na otvorenju - s tradicionalnim Vojom Šiljkom

NAPISALA Vanesa BEGIĆ
 SNIMIO Dejan ŠTIFANIĆ

PULA - Brojna je publika prisustvovala otvorenju ovogodišnjeg, 21. Sajma knjige u Istri, u Domu hrvatskih branitelja, s temom Otok - geto - azil. Sajam je otvorila glumica Jadranka Đokić, koja je kao gimnazijalka 1998. na 4. Sajmu knjiga u Istri izgovorila tadašnji moto, Balotine stihove "Lip je život samo ontar kad se bez straha žrtvuje". Ostala je zapamćena i po ulozu "ocvarele knjiške dame" na Sajmu u bivšem pulskom kinu, danas parkingu, dvije godine kasnije te kao Virginia Woolf u Domu hrvatskih branitelja.

"Čovjek je otok, planeti su arhipelag u svemiru, a svemir je kuglica na dlanu ljudi", započela je sugestivnu, lirsku misao ova glumica koja je potom i proglasila Sajam otvorenim.

Knjiga za ispod bora

Ceremoniju otvorenja glazbom je pratio sastav Lice mista, koji su mjestom s kojeg dolaze - Preko na otoku Ugljan - izravno povezani s temom Sajma, ili barem onim prvim dijelom teme koji se odnosi na fenomen otoka. Pjevaju na dijalektu svoga otoka, prečkom dijalektu, a izveli su skladbe "Sloboda" i "Mrzim".

- Knjiga je uvijek bila otok za pametne ljude koji vole čitati, ovaj Sajam je kao svjetionik i čast mi je da je Županija dala malo vatre tom svjetioniku, kazao je županijski pročelnik za kulturu Vladim Torbica, poželjevši Sajmu puno sreće i energije.

Zamjenica pulskog gradonačelnika Elena Puh Belci zahvalila se Magdaleni Vodopija što je ponovno poklonila gradu ovu manifestaciju, uz želju da svatko kupi - za sebe ili za svoje najdraže - knjigu za ispod bora.

Program otvaranja vrlo je duhovito, pomalo i ironično, vodio Vojo Šiljak ispraćen ovacijama publike, te je više puta istaknuo da je glavni pokrovitelj ove manifestacije Zagrebačka banka, a potom i Ministarstvo kulture, Istarska županija, Grad Pula,

Magdalena Vodopija ovogodišnje izdanje posvećuje i nakladnicima koji su imali jako tešku godinu i unatoč svemu tome realizirali sjajne knjige

a za pulskog gradonačelnika Borisa Miletića rekao je da je trenutno u Zagrebu gdje se bavi "mostogradnjom".

Dvjesto nakladnika

Da su knjige poput žena s kojima treba biti nježan, milovat ih, paziti i maziti - naglasio je Šiljak - predstavljajući najzaslužniju osobu za održavanje Sajma - Magdalenu Vodopija, uz napomenu da ona vodi već 21. godinu Sajam, a da je Hrvatska u

BRANITELJA JUČER SVEČANO OTVOREN 21. SA(N)JAM KNJIGE U ISTRI S TEMOM OTOK - GETO - AZIL

e uvijek bila otok e koji vole čitati

Jadranka Đokić prilikom otvorenja Sajma

Danas na programu

U 10 sati u kavani Mozart na programu je Doručak s autorom, a gost je Erri De Luca. Voditelj je Vojo Šiljak. U podne će se održati okrugli stol HRT-a Baš mi se čita! Sudjeluju Kruno Lokotar, Gordan Muratović - Coco Mosquito, Ivan Ergić, Dean Šoša, Zoran Ferić i Mima Simić, uz moderatoricu Biljanu Romić.

Predstavljanje knjige Jurice Pavičića "Žena s drugog kata" bit će u 17 sati. Sudjeluju Jurica Pavičić, Olja Savičević Ivančević i Zoran Ferić, a u 18 sati je program Puna je Pula te predstavljanje knjige Dragana Velikića "Islednik" (Meanadar Media). Sudjeluju: Dragan Velikić, Daša Drndić, Miroslav Mićanović i Olja Savičević Ivančević.

U 19 sati bit će predstavljene knjige Miljenka Jergovića "Doboši noći" (Fraktura) i "Sarajevo, plan grada" (Fraktura).

Sudjeluju: Miljenko Jergović, Ivan Lovrenović i Enver Kazaz. U 21 sat u hotelu Pula u sastavu Art&Music nastupaju Damir Avdić, Artan Lili, Miki Solus i Lice mista.

Bend Lice mista

Županijski pročelnik za kulturu Vladimir Torbica

Magdalena Vodopija pozdravila je cjelokupnu ekipu Sajma

Dogradonačelnica Elena Puh Belci

Pomoćnik ministra kulture Vladimir Stojsavljević Vaki

međuvremenu promijenila četiri predsjednika.

Magdalena Vodopija pohvalila je sjajan tim; novu voditeljicu prodaje Ninu Plovanić i njezinu savjetnicu Terezu Pulja, organizatoricu Eminu Popović, potom Slavicu Čurković, Iris Mošnja, Reu Korani, Aniku Miletić, sve tehničare pod vodstvom Matka Plovanića, Danijela Žeželja za vizualni identitet, te naglasila je da ovogodišnje izdanje, osim autorima, posvećuje i nakladnicima koji su imali jako tešku godinu i unatoč svemu tome realizirali sjajne knjige.

Vladimir Stojsavljević, pomoćnik ministra kulture posebno je pozdravio goste, ali i najmlađe jer na njima svijet ostaje.

Otvorenju je prisustvovala i Maria Elena Bravo Taberna, zamjenica španjolskoga veleposlanika, a Šiljak je najavio da će upravo Španjolska do godine biti zemlja partner.

Na ovogodišnjem Sajmu izloženo je oko 20 tisuća naslova od 200 nakladnika iz

Hrvatske i regije, a tijekom 11 sajamskih dana održat će se stotinjak programa, bit će tu i izložbe, koncerti i brojni sadržaji posvećeni stripu. Govoreći o brojkama Sajma, valja naglasiti da će se održati 108 programa sa 146 autora - književnika, glazbenika, prevoditelja, izdavača, umjetnika, predavača, a 50 autora dolazi na Sajam sa svojim novim knjigama.

Strani i domaći autori

U programu Sajma sudjelovat će vrlo zanimljivi inozemni autori; Terry Eagleton, jedan od najvećih teoretičara književnosti i kulture kojim su ove godine u Hrvatskoj prevedene i izdane dvije knjige, te poznati talijanski pisac i aktivist Erri De Luca. Dolaze i Jon Kalman Stefan-sson, s Islanda, Jurij Viničuk i Oleksandr Irvanec, iz Ukrajine, iz Njemačke Joachim Sartorius, iz Švicarske Lukas Barfuss, a iz Bosne i Hercegovine Namik Kabil.

Brojni će i hrvatski pisci ovdje predstaviti svoja nova

djela; od Miljenka Jergovića, koji će predstaviti dvije svoje nove knjige o Sarajevu; Borivoj Radaković dolazi sa svojim novim romanom, a Željko Krušelj predstaviti će knjigu o Poletu. Knjige će predstaviti i Puljani; Andrea Matošević, Igor Duda i Jasnica Žmak, a Milan Rakovac

premijerno predstavlja svoja Izabrana djela. Dragan Velikić je Pulu odabrao za hrvatsku premijeru romana "Islednik".

Među gostima sajma su i Zdravko Zima, Marina Vujčić, Borna Vujčić, Zoran Ferić, Dragan Markovina, Tonko Maroević, Zvon-

ko Maković, Jurica Pavičić, Žarko Puhovski, talijanska novinarka Valeria Brigida, turska spisateljica i aktivistkinja Ece Temelkuran i brojni drugi.

Veliki će prostor ove godine biti posvećen i stripu. Noć Stripa, manifestacija koja je nastavak lanijske programske koncepcije posvećene stripu, donosi izložbu "A5" i "Strip strasse maraton", gdje će sudjelovati mlada Ivana Pipal, slikarski duo iz Slovenije Beli sladoled, odnosno Miha Perne i Leon Zuodar, beogradski strip autor Boris Stanić te zagrebački umjetnik Miron Milić.

Beogradska atmosfera

U Stripovskoj ulici održavat će se radionica stripa koju će voditi Petra Gardijan, mlada pulska strip autorica. Program za srednjoškolce, naslovljen je Book F(or)ever, predviđa su-

srete s autorima Sajma, strip crtačima, glazbenicima i književnicima a raspravljat će se o raznim temama kroz tematske cjeline, uz vodstvo dvojca Emira Imamovića Pirkea i Krune Lokotara.

U fokusu programa će biti i Beograd i njegova snažna umjetnička i kulturna scena, kazala je Vodopija te dodala da će atmosferu suvremenog Beograda u Pulu prenijeti "bardovi toga grada i mladi beogradski autori, među kojima su Slobodan Šijan, Goran Marković, Božo Koprivica, Slavoljub Stanković i drugi".

Program Beograd čita, kazala je Vodopija, ujedno je i posveta filmskoj Puli, jer su zlatnim Arenama do sada nagrađivani i Miki Manojlović, Goran Marković te Slobodan Šijan. U sklopu Sajma održat će se i četiri izložbe. I program Fellowship bit će vrlo bogat, usredotočen na strip literaturu, s posebnim osvrtom na grafičke novele, gdje će sudjelovati 20 umjetnika iz raznih zemalja.

Da za budućnost Sajma nema brige, pokazuje i potpisivanje ugovora o javno-privatnom partnerstvu u kulturi. Jedini primjer na ovim prostorima o potpisivanju ovoga ugovora, dogodit će se u utorak, 8. prosinca u 13 sati kada će se po treći put pulski gradonačelnik Boris Miletić, istarski župan Valter Flego i predsjednik Uprave Zagrebačke banke Miljenko Živaljić potpisati ugovor o trogodišnjem financiranju, s time da će svake godine Sajam dobiti milijun kuna.

Koju knjigu odabrati?